

גנזי המלך

ארבע נופות

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת

330

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְוַרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן"

נקודת האמת

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

לבו, אלא מצד שאינו רוצה במה שבני אדם רגילים לרצות. ואינו מתאוה למה שהכל מתאווים, מפני שהוא מבין החסרון שיש בכל רצון, אשר יומם לא ינוח ולילה לא ישקוט, לכן עוזב הוא אהבת הרצון לגמרי ומשליך כל

"וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב" בשעה שצדיקים מבקשים לשבת בשלוה בעוה"ז, אמר הקב"ה: "לא דיין מה שמתוקן להם לעוה"ב אלא שהם מבקשים לישב בשלוה בעוה"ז?" (ב"ר פ"ד). וצריכין אנו להבין מהו

יהבו על ה'. וע"י שמתבונן ומכיר חולשת הסיבות ובלתי התמדתם, הוא מכיר שהכל בידי שמים ואין התועלת והנזק ביד הנברא, אלא ביד הבורא. ועוזב הסיבות ובוטח בה' וגזרתו ו"נְכוֹן לְבוֹ פֶּטַח פֶּה" (תהילים קיב) כי מה שנגזר יבוא לו. כי מה ימנע דרך לגזרה? הלא הבורא, חזק מכל וכל. מה שיצא מגזרת ה', הרי הוא דומה שכבר בא. ואינו צריך שישתדל עבורו. כי לא יוסיף מאומה לגזרתו ולא ימהר לה אפילו רגע אחד. כי כל דבר מונח תחת השגחה. וכל הסיבות והתחבולות יש להם פגע מפסיד להם. וכיון שכן, למה לו לבטוח על משענת

לשום אדם ובכל דבר שפונה מצליח - זה נקרא שלוה.

ועל מצב זה אמר"כ: "נְשַׁלְנָת פְּסִילִים תְּאָבְדִם" (משלי' א). אם האדם אינו יכול לעמוד כי אם שיהיה שלוה מכל הצדדים וכל עניניו יסודרו כפי רצונו, אז הוא עומד בסכנה, כי במעט שינוי שיהיה במצבו יפול משמים ארצה. כי אם הזמן יתחלף ומצבו מתחיל להתמוטט, אז אין לו בסיס על מה לעמוד וחיייו יהיו עשוקים ורצוצים בלי שום עונג ומנוחה ומבלה ימיו בדאגות הבלתי פוסקות.

ויש אדם שהוא חי חיי מנוחה. ומה נקרא מנוחה? שאינו צריך לכלום. לא מצד שהוא מוקף בכל ההצטרקות ומאויי

החטא של השלוה? מפני מה אמרו; 'לא דיין..', הכי עין רעה יש בדבר?

אמנם אם נתבונן בזה נמצא; כי יש שלוה ויש מנוחה. והמה דברים סותרים זה את זה. שלוה - נקרא בעת שלא יחסר לו שום דבר מפני שיש לו כל מה שירצה ומוכן אצלו כל מה שהוא צריך ואינו צריך לדאוג כלום; יש לו דירה טובה וכל הצטרכות הגשמיות, יש לו מעות מזומנים לעת מצוא והמסחר שלו הולך כשורה וכל הקנינים שלו עומדים תחת שמירה גדולה, אין לו שונאים שיבקשו נקמתו ומצב בריאותו טוב, המדות שבעי רצון, הוא נכבד ודעתו מתקבלת בסביבה שלו ואין לו בן גילו אשר יקטין מעלתו ואינו משועבד

המשך בעמ' 2 <<<

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בכולל אברכים בנבעת אולגה

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

>>> המשך מעמ' 1

הקנה רצון? ומה שלא קדם בגזירת הבורא עליו, גם כי יהפכו כל העולם להוסיפו, לא יתכן להם בשום אופן. כי כל החריצות היא רק תולדה מגזרת ה' וכל היות העולם לא ינועו בלעדו. והבטיחה תורתנו הקדושה במאמר: **"פְּרוּף הַגָּבֵר אֲשֶׁר יִכְטַח בְּה'... וּבְשֵׁנֵת בְּצִקְתָּ לֹא יִדָּאָג וְלֹא יִמַּשׁ מַעֲשֵׂוֹת פְּרִי"** ('ירמיה' יז).

וכיון שכן הוא, למה לו לישא משא בחנם ולעבוד עבודה שאינה שלו, כחו חזק בבטחונו ובמנוחת נפשו. וכמו שהובא ב'**חובת הלבבות'** (שער 'אהבת ה'): **'על אחד שהיה קם בחצי הלילה ואמר: "אלקי הרעבתני... אפילו אם תשרפני, לא אוסיף כי אם אהבה אותך ושמחה בך"'**. הרי לנו מזה מנוחת נפשו שהיה קם בחצי הלילה בשמחה כ"כ עצומה. כן מרגיש, כל מי שבוטח בה' ואינו דואג על שום דבר, אם יש לו טוב ואם אין לו, גם זו לטובה. **"מִשְׂמוּעָה קָעָה לֹא יִיכָא"** ('תהילים' קיב). כי 'כל כדור יש לו כתובת!' ולא ירצה זולת מה שבחר לו הבורא, **לכן יקוים בו הכתוב: "כְּבוֹד חַקְמִים יִנְחָלוּ"** ('משלי' ג).

נמצא המנוחה והשלווה המה שני דברים הפכיים; מי שרוצה לחיות דוקא חיי שלווה, שיהיה הכל נמדד עם רצונו, אז יפול רוחו בקרבו מכל דבר שהוא נגד רצונו. אבל מי שחי חיי מנוחה, אז שוה אצלו; אם המקח עשרים ש"ח עבור לחם, או פחות. אם מבקרים אותו, או לא. ונמצא כי יש בכלל מנוחה, שלווה. אבל אין בכלל שלווה, מנוחה. והבר דעת שמכיר המציאות, ראוי לו לבקש רק חיי מנוחה.

אם נתבונן בעצם חיי המנוחה נמצא כי יש שני מינים; יש מנוחה עם נסיונות, כמו שאמר החסיד הנ"ל: **'אם תשרפני באש, לא אוסיף כי אם אהבה אותך ושמחה בך'**. כי הוא מרגיש מנוחת הנפש ושמחה עצומה בעת הנסיון ואינו קורא זה נסיון, אלא חיים. כי אז מוציא כל כחותיו וגבורתו ובטחונו בה' מכה אל הפועל. וזה תכלית החיים. וכל שיתמיד יותר הנסיון, או שבא נסיון אחר ברציפות, אינו מרגיש זה לעול ולמקרה רע, אלא אדרבה, אז יתעורר כל הרוח חיים שלו ואז הוא מרגיש כי הוא חי לפי דרך השלמות והוא שבע רצון ללחום אז מלחמת היצר של, **כ'תלמיד חכם נדמה לו'**, מה שבא אצלו בחשבונות מן הכתוב והקבלה.

ולא יניח את עצמו להתרמות ולהתפתות מהרהורי היצר. ואין לך רוח חיים גדול מזה, כי הרגשתו גבוהה מאד ושכלו מזוקק ומופשט מכל הנגיעות. ומעת שירגיש האדם אשר יכול ללחום עם הטבע לנצחו לפי השקפתו הגבוהה, מופשט מכל התפעלות הטבע ומכל הרגשי החושים והרצונות, אז יתן לו ההרגש הזה נעימות

עצומה. ובכל שיתמידו הנסיונות בתכיפות ויתמידו נצחונותיו, כן יתמיד ויתעלה הרוח חיים שלו ולא יפול במחשבתו הרהור של **'לא הן ולא שכרן'**, כשם שאין אדם מבקש לסלק מעצמו רוח החיים, כי הנסיון והחיים, אחד הוא.

ויש לפעמים אשר אחר שעבר נסיונות רבות ומלחמות חזקות עם טבעו והרגליו, יתכן שיפרח במחשבתו הרהור דק מן הדק, **כדמיון שאמרו חז"ל ('ברכות' ה): 'לא הן ולא שכרן'**, בחשבונות רוחניות אשר מבלי נסיונות יהיה מצבו הרוחני ביתרון מעלה. ואף שהוא עדין עומד במעלתו ובטהרת לבו ומסירותו אל התורה, מ"מ מתמלא בלבו הרהורים לנוח מעט מנסיונות רצופים מפני חשבונות רוחניים. ויש בזה צדדים רוחניים אשר נשקלים בדעתו. ולפעמים מכריע הרוחניות לצד השלווה, אשר אם יהיה מצב הגשמי שלו יותר בריוח, אז יוכל לעמוד ברצון חזק יותר בעבודת הבורא.

ונוכל להבין זה בדברי חז"ל **במה שאמרו: 'ביקש יעקב לישב בשלוה'**, השלוה שביקש הוא, לא כתנאי לקיום התורה והשלמות כלל, אלא שעבר הרהור דק מן הדק במחשבתו להיות שליו מעט מן הנסיונות הרצופים והמתמידים, בחשבון שמא יהיה אז הרוחניות שלו לפי שיקול דעתו יותר טוב ויותר גבוה. אלא שמדרכי ההשגחה אשר **'בגְלֵי חֲסִידוֹ יִשְׁמַר'** ('שמואל' א ב) הראה לו הקב"ה החלטה ברורה, אשר **'טוב לו לאדם דבר אחד בצער, ממאה בריוח'** ('אבות דרבי נתן' ג). כי עיקר תועלת האדם הוא רק מן הנסיון. לכן **'קפץ עליו רוגזו של יוסף'**. כי רק מנסיונות רצופים ותכופים יתעלה האדם, **כמשה"כ: 'עֲתָה נִדְעֵתִי פִי יָכָא אֱלֹקִים אִתָּה'** ('בראשית' כב). הרי שדוקא **'עֲתָה'** נעשה ל"יָכָא אֱלֹקִים", כי הדעת האמיתית לא היה חסר לו מקודם, אלא שהיה חסר לו בהפועל. ועל ידי הנסיון הוציא כחותיו מכה על הפועל.

לכן מיד כש**'בקש יעקב לישב בשלוה'**, היינו: לנוח מעט מנסיונות רצופים מיד **'קפץ עליו רוגזו של יוסף'**, לא בתור עונש, אלא בתור שמירה שלא יטעה בדרכו, מפני שרק בנסיון הוא ההצלחה. וזהו מה שסיים המדרש: **'לא דיין לצדיקים שנוחלים עוה"ב, אלא שרוצים לישב בשלוה בעוה"ז'**. לא מטעם עין הרע ח"ו, אלא מטעם שזהו כל ההצלחה שיעמוד בנסיון. וזו היא כל הבחינה על אהבתו הטהורה לאלקים. ומפני זה צריך האדם להיות משתוקק הרבה לנסיונות רצופים ותכופים, כי רק המה האמצעים המגיעים את האדם למדרגות הגבוהות.

וכמו שאי אפשר לאדם לעלות למגדל גבוה בלי סולם, כך א"א להגיע למדרגה גבוהה בלי נסיון. וכיון שהנסיונות הם הדרך דנוחלים על ידם העוה"ב, היו צריכים מפני זה לחבב הנסיונות ולהשתוקק אחריהם. ולסוף רוצים לישב בשלוה. שעובר במחשבתם ספיקות בדרך הזה ואין מקום להרהור וספק. כי ודאי וברור כשמש שרק זו היא הדרך, **כמשה"כ ('בראשית' מט): 'ויָכָא מְנַחָה פִּי טוֹב... וַיֵּט אֶשְׁכְּמוֹ לִסְבֵּל'**, כי רק ע"י הסבלנות יגיע לחיים הרוחניים.

נמצא שכל הקושיות על דרך ה' והעיכובים שפוגש האדם בדרך העליה שלו, מצד תביעות הטבע ורתיחת הדם של הרצון, זה גופא הוא התירוץ, שמפני זה ראוי לך דוקא לבקש שבירת המדות, כי אם ילך בדרך רצונו יוסיף עצים על האש ו'**הקנאה והתאוה והכבוד, מוציאים את האדם מן העולם'** ('אבות' ב). נמצא שאין שום דרך לנטות אחר הרצון, אלא אדרבה על ידי הסכמתו שלא יחזור להשביע רצונו ישקיטנו. וכל הקושיא מצד הנסיון, זהו גופא התירוץ, כי אדרבא מפני שהנסיון שובר אותו, לכן עליו להחזיק מעמד ולבקש עצות איך לעמוד, כי אם יסוג בעת הנסיון לא יסאר ממנו כלום. ולכן היא הנותנת שיהיה תקיף ולא יפול ביאוש **כמ"ש: "צְדִיקִים יִלְכּוּ בָּם"** ('הושע' יד). ואם אין לך עת, עשה לך עת. ואם לא יבקש האדם להמצא בחבורה גבוהה ויחכה על ממילא לא יעלה בידו כלום, כי **'לא יגעתי ומצאת לא תאמינ'** ('מגילה' ו). ואם יעזוב עצמו על מחר גם למחר יחשוב כן ואין לדבר סוף וזה גופא מחייב לו שיתן כל המחר בעד היום, כי אם יתן היום בעד המחר, לא יהיה לו לא היום ולא מחר.

וכן הקושיא של נסיונות רצופים זו גופא התירוץ, כי רק אז ימצא המבקש בחינה לדרכו וכח להתגבר על רצונו ולסבול גזירת ה' כמו שהוא בלי תרעומת וטענה, אלא **כמו שאמר דוד המלך ע"ה: "חֶסֶד וּמִשְׁפָּט אֲשִׁיחָה"** ('תהילים' קא). ואמרו חז"ל (ילוש"ש): **'אם חֶסֶד אֲשִׁיחָה' ואם מִשְׁפָּט אֲשִׁיחָה'**.

נמצא כי הנסיונות צריכים לגרום לו באמת שיתבונן על מצבו וישיב לבו אל ה', כי במילי דעלמא גורם לו הנסיון לבקש יותר ולעיין על מצבו ביתר דקדוק ואם אינו עושה כן, אין התאוה גורם בזה, כי אם **'עבירה גוררת עבירה'** מצד רוח הטומאה ולכן אינו מרגיש כלום, אבל מי שמשים לב על דרכיו הוא רואה בחוש כי אין לו עצה אחרת, כי אם לעקור השלוה אשר ממנה כל חטא וכל גנות ולחייב עצמו לבקש חיי המנוחה האמיתית. (**'מדרגת האדם' נקודת האמת**) ■

יראה

"וַתִּסֶּר בְּגָדֵי אֱלֻמְנוּתָהּ"

התקשרות לאמיתת התורה והיתה בחינת אלמנה: **"וַתִּשָּׁב בְּפֶתַח עֵינַיִם"** היינו: כשלומד אחר כך לשמה ונפתח עיניו באור התורה על דרך: **"צֵל עֵינַי נֶאֱבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹכָהּ"** (תהלים' קיט טז). שנתגלה לו אור התורה והחכמה והוא שמרמז: **"אֲשֶׁר עַל דְּרָךְ תִּמְנְתָהּ"** היינו: לשון תימן שהוא דרום ונקרא ימין והוא בחינת: **"אֶרֶץ יְמִיִּם בְּיַמִּינָהּ"** (משלי' ג טז). וכשהולך בזה הדרך, התורה היא לו **"פֶּתַח עֵינַיִם"** להבין ולהשכיל עמקי סודותיה וסוד תעלומיה והבן. ■

כב ג) ולכך **"בְּאֶרְצָה"**, היינו: כל ארציות ויראה חזונית. **"כְּנָעַן"** הכל היו נכנעים ובטלים לפניו ולא היה להם שום שליטה כלל עליו והבן. ורמז נוסף בהמשך (בראשית' לח): **"וַתִּסֶּר בְּגָדֵי אֱלֻמְנוּתָהּ וַתִּכְסֶּה בַּצִּיצִיף וַתִּתְעַלֵּף וַתִּשָּׁב בְּפֶתַח עֵינַיִם אֲשֶׁר עַל דְּרָךְ תִּמְנְתָהּ"** על דרך הנ"ל, כי תמר היא התורה. ובתחלה ילמד אדם שלא לשמה ו'**מתוך שלא לשמה בא לשמה'**. והוא שמרמז: **"וַתִּסֶּר בְּגָדֵי אֱלֻמְנוּתָהּ"**, היינו: מה שהיה לומד תחלה שלא לשמה, בלא

"וַיִּשָּׁב יַעֲקֹב בְּאֶרְץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרְץ כְּנָעַן" (בראשית' לז). **אומר ה'דגל מחנה אפרים' בדרך רמז:** על דרך הידוע כשזוכה אדם ונכנס ליראה פנימית, אזי בטל ממנו כל היראות החזוניות שהיה ירא מהם בתחלה - ונכנעים לפניו. והנה לעיל בפרשת וייצא' (לא לב) **אמר יעקב: "יפחד יצחק הנה לי" והיינו:** שזכה לפחד יצחק יראה פנימית ולא יראת לבן. ולכך ממילא היה לבן נכנע לפניו ולא היה יכול לו. וזהו: **"וַיִּשָּׁב יַעֲקֹב"** שנתישב במגורי אביו שבשמים, שהוא יראה פנימית ו'**מגוריו' כמו: "וַיִּגָּר מוֹאָב"** (במדבר'

מכירת יוסף

"כִּתְנַת בְּנֵי חַיִּיהָ רָעָה אֲכַלְתָּהּוּ טָרַף טָרַף יוֹסֵף"

כל הימים ומצפה למקום שיתבשר בשורה טובה. כיון שראו בני יעקב שכל כך אביהם מתרעם ואינו זז משקו ואפרו ואינו מקבל תנחומין, באו להם אצל יהודה **ואמרו לו:** "אתה עשית לנו את כל הרעה הגדולה, שאתה גבור וראש לכולנו ולא עכבת על ידינו". **אמר להם:** "אני שאמרתי לכם: **"מה צָעַע פִּי נִהְרַג"** (בראשית' לז). ולי אתם אומרים כך"? **אמרו לו:** "ולא שמענו לך"? **אמרת לנו:** **"לֹכֵס וְנִמְכְּרָנוּ לַיִּשְׁמִיעֵאלִים"** - ושמענו לך. אילו אמרת לנו: לכו ונחזירו לאביו - לא היינו שומעין לך"? באותה שעה נמנו עליו וברכוהו. חס ושלום שנדוהו ממש, אלא שהבדילוהו אחיו מהם והורידוהו מגדולתו לפי שעה. (ספר 'אבותינו' לרב אהרון וקסלשטיין). ■

מה עשה? - הלך בהרים וצבר שנים עשר אבנים והעמידן שורה וכתב על כל אחת ואחת: שם שבטו ושם מזלו ושם ירחו. **כיצד?** - ראובן: טלה, ניסן. שמעון: שור, אייר. וכן לכל אבן ואבן. למחר בא ומצא אבן יוסף למעלה מכולן, **שנאמר** (בראשית' מט): **"מִשֵּׁם רָעָה אָנֹכִי יִשְׁרָאֵל"**. ועדין לא ברור לו הדבר שהוא חי. הלך ובחן עוד באלומות. הביא שנים עשר עמרים והניחן בחפירה. כל עומר על שם אחד מבניו וכתב עליהן שמות השבטים והמזלות והחדשים, הכל כדעת הראשון. למחר בא ומצא עומר יוסף למעלה מכולן. ואף עלי פי שנסתלקה שכינה מיעקב - עדין נובלות רוח הקודש מנצנצין בו, רואה ואינו רואה, שומע ואינו שומע. והיה מתאבל על יוסף

"וַיִּזְעַק יַעֲקֹב גְּדֹלָה וּמְכָה" (אסתר' ד). **בכה ואמר:** **"כִּתְנַת בְּנֵי חַיִּיהָ רָעָה אֲכַלְתָּהּוּ טָרַף טָרַף יוֹסֵף"**. באותה שעה קרע את בגדיו ונתן שק במותניו וירד מן המיטה שהיה יושב עליה וישב לו על הארץ, **בכה ואמר:** "נפרצה ברית השבטים! - כמה יגעתי להעמיד שנים עשר שבטים, שכל מעשיו של הקב"ה כנגד השבטים, שנים עשר מזלות, שנים עשר חודש, שנים עשרה שעות ביום, שנים עשרה שעות בלילה, שנים עשר אבני חושן ואפוד. סימן זה היה מסור בידי מפי הגבורה: אם לא ימות אחד מבני בחיי מובטח אני שאיני רואה פני גיהנם. והרי הלך אחד מהם, שמא לא זכיתי בהם ואני נדחה חס ושלוש משני עולמות". **שנו:** כשהביאו בניו את הכתנת בדם, לא האמין להם יעקב כל עיקר (גמגם

תמונות מהרצאותו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר ברחובות

"ואחד עשר פוכבים"

מה הקשר ל'אחד עשר פוכביא'?

"וַתֵּרֶת" (לז ט)

בשׁו"ע (או"ח תכו) נפסק: **ש'הרואה לבנה בחדושה, מברך 'אָשֶׁר בְּמַאֲמְרוּ פָּרָא שְׁתֻקִּים'** וכו' ומובא ברמ"א מדברי רבנו בחיי בפרשתנו, שכתב לומר בברכת הלבנה את המילים הללו: **'דָּוָד מְלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם'**, לפי שמלכותו של הקב"ה נמשלה ללבנה **'והיא עתידה להתחדש כמותה'** וכנסת ישראל תחזור להתדבק בבעלה שהוא הקב"ה, דוגמת הלבנה המתחדשת עם החמה, כמו שנאמר: **'שָׁמֶשׁ וְיָמֵגֵן ה'** (תהילים פד) ועי' בפירוש הרמב"ן להלן (לח כט). **וכבר הביא ב'ביאור הלכה' (שם):** שיש מקור וסמך למנהג הזכרת משפט זה, בדברי הגמרא במסכת 'ראש השנה', **בה מסופר:** שרבי חייא ראה את הלבנה של החדש בבקרו של יום העשרים ותשע בחדש אלול ומחמת כך הוא חשש שמא לא יוכלו לקדשה למחרת בא' תשרי יום ראש השנה, כיון שתהא הלבנה החדשה מכוסה לערב בליל ראש השנה ולא יראה, **לכך קרא לעומתה ואמר לה: 'הלא לערב אנו צריכים לראותך בחדושך בשביל לקדש בך את החדש, לכן לכי והתכסי'.** אמר רבי לרבי חייא, לך למקום הנקרא 'עין טב' וקדש משם את הלבנה ושלח אלי סימן לדבר על ידי המשפט: **'דָּוָד מְלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם'**. ורבים לא הבינו מה הקשר בין משפט זה לחדוש הלבנה ולקדוש החדש? וכתב בזה רבנו בחיי שעל דרך פשוטו קרא ללבנה בשם: **'דָּוָד'**, לפי שדוד בא מפרץ, שהוא כנגד הלבנה. ועוד שהלבנה נקראת: **'הַמְאֹר הַקָּטָן'** ('בראשית' א) וכתוב בדוד: **'נָדָד הוּא הַקָּטָן'** ('שמואל' א יז) ובאומרו **'חַי וְקַיִם' כונתו לומר:** שנראית הלבנה קיימת.

שליט"א בספרו 'טעמא דקרא': **הרי 'שלוחי מצוה אינם ניזוקין'** (פסחים ה.).
מבאר ה'טעמא דקרא': **ד'שלוחי מצוה אינם ניזוקין'**, היינו: שהמצוה לא תגרום להם שום נזק, אבל אם בלאו הכי הגיע זמנו למות, א"כ אדרבה זכות גדולה היא לו שמסבין מהשמים ע"י מצוה, כמוסר נפשו על קידוש השם.

"ויטבילו את הפתנת פדם" (לח לא)

רבי שלום שבדרון היה אומר: עלינו ללמוד על גודל קדושתם הנוראה של שבטי י-ה, מה שרחוק מכפי הבנת שכלנו הקט והזעיר, **שהרי אמרו חז"ל במסכת 'זבחים' (פח):** שהכותנת של הכהנים מכפרת על עון שפיכות דמים. **ומהיכן הוציאו כן חז"ל?! ממה שכתוב: 'ויטבילו את הפתנת פדם' ופירש"י (ב'זבחים): 'רמז הוא לעתיד, שיכפר שפיכות דמים בכתונת. טבילה - היינו: כפרה'.**

ויש לנו להתבונן כאן ולראות פלאי פלאות בתורתנו הקדושה, הרי כשאנו קטני הקטנים קוראים בתורה את הפסוק הזה: **'ויטבילו את הפתנת פדם'**, אנו כביכול מתרעמים בתוך לבנו על השבטים. ואף לאלו בעלי המדרגה שאינם מתרעמים ממש, אבל בודאי אין מכילים ברעיון הלב מה טומן מעשה זה בחובו, לקחת את כתונתו של יוסף לטובלה בדם, בכדי להראותה ליעקב שיחשוב שטרופ נטרף יוסף. אבל כשאנו למדים בגמרא ב'זבחים' אנו עומדים נדהמים ואנו מבינים למפרע כמה איננו מבינים ואין לנו טיפת קצה של מושג במעשיהם של השבטים הקדושים שבטי י-ה עדות לישראל, דוקא במעשה זה של הטבלת הכתונת בדם, אנו נרמזים מן השמים לכפרת עון שפיכות דמים, הנה לנו שבאותה שעה שאנו בעניות דעתנו מסתכלים עליהם בתמיהה, בשמים לומדים אתם את התורה. ■

מי יודע', מוזכר במספר האחד עשר: **'אחד עשר פוכביא'** וזהו על שם אחד עשר כוכבים המוזכרים כאן בפרשה. ובפשוטו הדבר מעורר תמיהה, הלא אנו מזכירים את השבטים במספר השנים עשר: **'שנים עשר שבטיא'** ומה בצע כי נזכיר **'אחד עשר פוכביא'** שהם מרמזים ג"כ לשבטים ולא לכולם, הלא בכלל מאתים מנה וכבר מוזכרים השבטים כולם גם יחד במספר ה'**שנים עשר'**?

ורבי צדוק הכהן מלובלין בספרו **'פרי צדיק'**, ביאר בזה: שהמכוון על אחד עשר שבטים לבד מיוסף. ומספר י"ב על י"ב שבטים לעצמו. ומספר י"א שבטים לבד מיוסף לעצמו. לפי שכשחלם שימלוך עליהם היה נחשב יוסף בבחינת שמש כמו יעקב אבינו ע"ה, כמו שנאמר בזה"ק: שיעקב ויוסף שניהם כאחד חשובים. ואז מספר השבטים הוא י"א.

החת"ס מבאר בדרך אחרת: שהשבט הנאמר בזה הוא, שלעולם ישתחוו אחד עשר השבטים לשבט הנוסף, כיון שכל מינויי השררה מסורים לזרעם של ישראל בלבד, **כמאמר הכתוב (דברים יז): 'מִקְרָב אֶחִיךָ תִּשֵׂים עֲלֶיךָ מֶלֶךְ לֹא תוּכַל לָתֵת עֲלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי'** א"כ לעולם יהיה המולך מבני ישראל אחד השבטים ושאר העם ישתחוו לו.

"והשבני דָּבָר" (לז יד)

לכאורה קשה: לשם מה הוסיף יעקב ואמר: **"והשבני דָּבָר"**?

ה'אור החיים' מבאר: שאף על פי ששלוחי מצוה אינם ניזוקים גם בחזרתן, כמבואר בגמ' (פסחים ה:). אמר כן לתוספת שמירה, שיהיה שליח מצוה ממש גם בחזרתו.

"ויאמר לו לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן"

"ואחד עשר פוכבים" (לז ט)

בגמרא ב'שבט' (ק"ח): אמרו: **'יהא חלקי ממתי בדרך מצוה'.**
הקשה הגר"ח קנייבסקי

בפיוט המפורסם הנאמר בהרבה מקהילות הקדש בעם ישראל בסיום הסדר בליל פסח, **הלא הוא פיוט: 'אָחַד'**

שו"ת חברותא

הדלקת נרות חנוכה במוצ"ש בביהכנ"ס, מתי?

נר חנוכה והבדלה, שיש לאחר את ההבדלה על הכוס עד כמה שאפשר, משום **'אפוקי יומא מאחרנינ'**.

אמנם, ה'טורי זהב' (תרפא) חולק על דברי מרן ה'שלחן ערוך' והעלה: שצריך להבדיל על הכוס תחלה ודחה את הטעם של ה'תרומת הדשן' משום **'אפוקי יומא מאחרנינ'**, שמכיון שכאן עושה מעשה חול בהדלקת נרות חנוכה, שהיא מלאכה גמורה האסורה בשבת, הרי הוא פורק מעליו באותה שעה קדושת השבת ואינו נשאר כלל עם קדושת השבת וא"כ אין שום טעם לאחר את ההבדלה על הכוס לאחר ההדלקה.

ונסתייע להלכה מדברי המהר"ל מפראג שפסק שההבדלה על הכוס קודמת להדלקת נרות חנוכה.

אולם, נראה לי שבטעמו של ה'תרומת הדשן' הנ"ל: שמכיון שבבית הכנסת רק אחד מהקהל מדליק נרות חנוכה לפרסומי ניסא וכל הקהל שרוצים לצאת ידי חובתם בהבדלת השליח צבור, נשארים בינתים בקדושת השבת שעליהם עד סיום ההדלקה, עדין שייך לומר בזה **'אפוקי יומא מאחרנינ'**.

וה'חתם סופר' בהגהותיו לאו"ח (תרפא) הוכיח במישור שהדלקת הנר לבד לא חשיב כסילוק השבת ממנו, **ממה שפירש ר' עובדיה מברטנורא** ('ברכות' ז' א'): שברכות שאנו יכולים לעשות במוצאי שבת, שלא נראה כמשוי **כגון:** נר ובשמים, מקדימים לברכת המזון. הרי שברכת הנר בלי ההבדלה, לא נחשב סילוק שבת.

והגר"א **בביאוריו כתב:** שכל דברי הט"ז דחויים והסכים ל'שלחן ערוך'. ■

לקיים שתיהן, אבל כשיכול לקיים שתיהן, **'תדיר קודם'**.

ומכאן למדו האחרונים; שהבא להדליק נרות חנוכה בביתו ועדין לא התפלל תפלת ערבית, יש לו להקדים תפלת ערבית לפני ההדלקה, כיון ש'**תדיר קודם'** לפרסומי ניסא כאשר יכול לקיים שתיהן.

אולם 'המאירי ב'שבת' (כג.) כתב: נחלקו המפרשים אם ההבדלה שעל הכוס קודמת להדלקת נרות חנוכה. ומנהגנו - להדליק נרות חנוכה קודם ההבדלה וסומכים על ההבדלה שבתפלה, שמאחר שנתאחרה ההדלקה במוצאי שבת כל כך, מקדימים אותה עד כמה שנוכל.

וכן פסק בשו"ת 'תרומת הדשן' (ס) ונתן טעם לזה, **'ע"פ הגמרא (פסחים' קה:): 'אפוקי יומא מאחרנינ, כי היכי דלא ליהוי עלן כטונא'**. כלומר: כל מה שאנו יכולים לדחות ולאחר את יציאת השבת ולהוסיף מחול על הקודש, עלינו לעשות כן, כדי שלא תראה עלינו קדושת השבת כמשוי, שאנו רוצים להפטר ממנו בהקדם. ולכן אף כאן, יש לדחות ולאחר את ההבדלה שעל הכוס, עד לאחר הדלקת נרות חנוכה. וכן פסק מרן ה'שלחן ערוך' [א"ח תרפא ב].

וכן הסכים לזה הרמ"א בהגה שם. וכיוצא בזה המנהג פשוט בפורים שחל להיות במוצאי שבת, שמקדימים לקרות מקרא מגילה לפני ההבדלה שעל הכוס וכמבואר ב'שלחן ערוך' [או"ח תרצג]. ואע"פ שההבדלה תדירה ואילו קריאת המגילה אינה תדירה, בכל זאת, מטעם **'אפוקי יומא מאחרנינ'**, מקדימים מקרא מגילה להבדלה. והוא הדין לענין הדלקת

שאלה: מתי צריכים להדליק נרות חנוכה בבית הכנסת במוצאי שבת חנוכה? האם לפני שהשליח צבור מבדיל על הכוס, או לאחר מכן?

תשובה [לפי דברי שו"ת 'יחווה דעת' א עה]: לכאורה, היה נראה לומר שלפי הכלל שאמרו חכמים **'ב'ברכות' (נא:)** ובכמה מקומות בתלמוד: **'ש'תדיר ושאינו תדיר, תדיר קודם'**. יש להקדים ההבדלה על הכוס, לפי שההבדלה תדירה, שהיא נוהגת בכל מוצאי שבת ויום טוב ואילו הדלקת נרות חנוכה אינה תדירה וה'**תדיר קודם'**. ואין להקשות ממה שאמרו חכמים במסכת 'שבת' (כג:), שאדם עני שאין סיפק בידו לקנות שמן לנרות חנוכה וגם יין לקידוש היום, אלא רק אחד מהם; נר חנוכה קודם. ואע"פ שהקידוש תדיר ונר חנוכה אינו תדיר, מכל מקום פרסומי ניסא עדיף. ואם כן גם כאן יש לנו להקדים הדלקת נרות חנוכה בבית הכנסת להבדלה מטעם פרסומי ניסא, אין זו קושיא; שלא אמרו שפרסומי ניסא עדיף מתדיר, אלא באופן שאי אפשר לקיים שתי המצוות ובעל כרחו הוא דוחה אחת מהן, לפיכך מוטב לעשות מצות הדלקת נר חנוכה מטעם פרסומי ניסא והקידוש שהוא מצוה מן התורה יעשה על הפת. אבל כשאפשר לעשות ולקיים שתי המצוות; **'תדיר קודם'**. כיון שלבסוף עושים גם את המצוה שיש בה פרסומי ניסא. וכן מבואר בתוספות במסכת 'שבת' (כג:), שכאשר חל ראש חודש טבת בשבת, מקדימים הקריאה בספר תורה של ראש חודש ואח"כ קורא המפטיר בספר תורה בפרשת 'הנשיאים' השייכת לחנוכה, משום שראש חודש תדיר יותר מחנוכה ו'**תדיר ושאינו תדיר, תדיר קודם'**. ואע"פ שאמרו בגמרא פרסומי ניסא עדיף מתדיר, זהו כשאין אפשרות

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בצפת

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

ההשתתפות בשעור 'השאלה השבועית העולמית' ב'אולפני שופר'
פתוח לצבור ביום המישי בשעה 21:00 בערב בלמוד עם חברות בשיבות 'אהל יהודה'
ניתן לצפות בשדור חי באתר שופר ביום המישי בשעה 21:00 www.shofar.net

רמת אן אולמי מודיעין בן גוריון 20

ביום שני כב' כסלו 29/11/10

כניסה 10 שקל

השערים יפתחו ב־20:00 תחילת התוכנית 20:30

קרית חיים בית ההסתדרות בוסל 50

ביום שלישי כג' כסלו 30/11/10

כניסה 10 שקל

השערים יפתחו ב־20:00 תחילת התוכנית 20:30

רמלה היכל התרבות חיים ויצמן 9

ביום רביעי כד' כסלו 01/12/10

כניסה 10 שקל

השערים יפתחו ב־20:00 תחילת התוכנית 20:30

ההרצאות מאובטחות

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.NET

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בירושלים

חלק מהזמרים הפסולים

אהוד מושקוביץ מופיע מעורב

גד אלבז בקיסריה מופיע מעורב

מרדכי בן דוד מופיע מעורב

בן סנוף מרקיד מעורב

יובל טייב באולפן השקוף ומופיע מעורב
יניב בן משיח באולפן השקוף ומרקיד מעורב

מנדי גרופי שר לפני נשים ברחובות

יצחק אשל חיים ישראל אבנאי אשל
האחים אשואל מופיעים מעורב

יחיאל נהרי מופיע מעורב

ציון גולן המכריט

ישי לפידות מרקיד מעורב

מירד טסה באולפן השקוף ומופיע מעורב

עמיר בניון ושולי ראג בקיסריה מופיעים מעורב

אברהם פריד מופיע מעורב

יעקב שוייקי מופיע מעורב

קליפא שמעלצר מופיע מעורב

בית דין צדק ובית הוראה פעולת צדיק

שע"י מוסדות יד מהרי"ך בני ברק

ע"ש מהרי"ך זצוק"ל גאון רבני תימן ותפארתם

בראשות מרן הגאון הרב יצחק רצאבלי שליט"א

רח' המכללה (מהרי"ך) 4 בני ברק טל. 050-4140741 ■ מען למכתבים: רח' אדמור"י שאץ 3 בני ברק 51600

לק"י

הסכם בין ועדת משמרת שירי הקודש "שירה כשרה", לבין התזמורת/תקליטן/זמר

שמירת תורה ומצוות: התזמורת/תקליטן/זמר מבין ומסכים כי התנאי הבסיסי לקבלת הכשר הינו שמירת תורה ומצוות וקיום אורח חיים יהודי. התזמורת/תקליטן/זמר מצהיר כי הינו עומד בתנאי בסיסי זה.
דעת תורה: התזמורת/תקליטן/זמר מקבל על עצמו את הוראות ועד משמרת שירת הקודש "שירה כשרה" בראשות הרבנים שליט"א כסמכות הלכתית בלעדית, בבחינת: "ככל אשר יורוך", אפי' על שמאל שהוא ימין ועל ימין שהוא שמאל.

תנאים להופעה באירועים של מצוה בלבד: התזמורת/תקליטן/זמר לא יופיע באירוע שיש בו ריקודים מעורבים של נשים וגברים או ישיבה מעורבת, אלא רק בחתונות בר מצוה וכדומה שבהם הריקודים עם מחיצה גבוהה מוחלטת מעל גובה האנשים, לא מחוררת או שקופה צמודה בקשירה כחטיבה אחת, ללא אפשרות מעבר בין הגברים לנשים. התזמורת/תקליטן/זמר יהיו בצד של הגברים בלבד באופן שלא יוכלו לראות את הנשים.
התזמורת/תקליטן/זמר יתנו במפורש עם בעל האירוע בהסכם כתוב, כי באם תהיה פרצה ח"ו, הזמר יפסיק מיד את השירה עד שיתוקן הדבר. באם לא יתוקן הדבר יעזוב הזמר את האירוע מיידי וישולם לו מלוא הסכום כאילו היה עד סוף האירוע.

התזמורת/תקליטן/זמר לא ישירו או ישמיעו שירי עגבים או שירים שמחבריהם פסולים ושאינם עומדים בתנאי הועדה. התזמורת/תקליטן/זמר לא ישירו או ישמיעו שירים שמבקשים בעלי האירוע אלא אם כן אינם חורגים ממסגרת השירים שהותרו ע"י הועדה.

התזמורת/תקליטן/זמר מתחייבים שישתתפו ויפיעו אך ורק בכנסים ובאירועים המותרים על פי גדרי ההלכה בלבד, ועל כל ספק קל יוכלו להשתתף רק לאחר קבלת אישור הועדה בכתב ובהכונתה הבלעדית.

התזמורת/תקליטן/זמר לא יופיעו בהופעות שחץ עם עשנים זיקוקים אורות צבעונים ומתחלפים וזריקת ניירות על הקהל, וישירו ללא תנועות משונות שאינן ברוח ישראל וההלכה וכמעשה הגויים.

התזמורת/תקליטן/זמר מתחייבים שלא ישירו שום שיר של שום זמר שאינו עומד בגדרי ההלכה ובהנחיית הועדה.

שירים ודיסקים: כל שיר שירצה הזמר הכשר והמאושר לשיר, יצטרך לעבור בדיקה כדלקמן:

ראשית; המלים יעברו בחינה של הועדה וכן מה מקורם.

לאחר אישור הועדה לכשרות המלים, יבדקו את כשרות מלחין השיר והלחן ומה מקור המנגינה.

לאחר אישור הועדה לכשרות המלחין והלחן, יבדקו ע"י הועדה מעבד השיר וסוג העיבוד.

לאחר אישור כל זה יהיה ניתן להקליט את השיר.

לאחר שמיעתו על ידי הועדה יקבל השיר את חתימתה ואישורה.

לא ניתן לערבב שירים של זמרים אחרים בדיסק אחד בלא אישור הועדה.

אסור לזמר לשיר דואט, או לצרף זמרים אחרים לשירתו, או להופיע כזמר אורח עם זמרים אחרים, בכל אופן שהוא, אלא רק לאחר קבלת אישור הועדה.

כל השירים שהושרו או יושרו על ידי התזמורת/תקליטן/זמר, הן בהופעות והן בדיסקים חדשים או ישנים ובכל אופן שהוא, שיצאו בעבר ויצאו בעתיד, יעברו מיון על ידי הועדה. רק שירים שיאושרו ע"י הועדה, יהיה ניתן לשיר אותם.

התזמורת/תקליטן/זמר מתחייבים לשתף פעולה מלאה עם הועדה כדי להרבות כבוד שמים. על הדיסקים החדשים והישנים שיאושרו תופיע חותמת המעידה על אישור הועדה לגבי השירים.

דיסקים מהעבר: כל השירים מהדיסקים הישנים שיצאו בעבר, יעברו מיון על ידי הועדה. שירים מהעבר שיאושרו ע"י הועדה, יהיה ניתן לשומעם מפה טהור, דהיינו לאחר הקלטה מחודשת של השירים בדיסק חדש. שירים שלא יאושרו ע"י הועדה, יהיה אסור להקליטם מחדש, או לשיר אותם בכלל.

ערבות אישית והסכמה: התזמורת/תקליטן/זמר יפקיד צ'יק ערבון על ע"ס 15,000 שקל. במידה ויפר, או לא יעמוד באחד מהתנאים שסוכמו במסמך זה, או באחד מהדברים שיקבעו על ידי הועדה, יעמוד הצ'יק לפרעון מיידי.

הזמר מסכים בזאת כי אם יתפס עובר על תנאי ההסכם והחלטות הועדה, מרשה הוא מראש לפרסום שמו על ידי הועדה כאחד שחרג מההסכם החתום או מתנאי הועדה, ללא שום אפשרות ערעור על כך.

הוועדה: התזמורת/תקליטן/זמר יקבלו את ברכת הוועדה ואישורה בכפוף לקבלת התנאים האמורים במסמך זה. הוועדה תפרסם ותודיע ברבים את מי שקיבל את אישורה, ותמליץ לציבור להזמין אך ורק את מי שעמד בתנאי ההלכה והוועדה ואושר על ידה.

נופש חנוכה

שבוע עם הרב אמנון יצחק

במחירי אטרקציה

מלון יפה נוף ערד

3 ארוחות ביום

פעילות מגוונת לילדים, עם עבודות יצירה שמרטפיות ועוד...

בריכה מחוממת, סאונה, ג'קוזי

טיולים באתרים באזור ים המלח מאורגנים ע"י המלון מצדה ג'יפים ועוד

הרצאות ושיעורים עם הרב אמנון יצחק שליט"א

הרב אורי יצחק שליט"א הרב עזרא מחפוד שליט"א

ולימוד בחברותות עם הרב מרדכי בונם זילברברג שליט"א.

הסעות למלון; מבני ברק ירושלים ואשדוד במחירי אגד.

הנופש יתקיים בשלשה מחזורים:

מחזור א' מיום ראשון ד' חנוכה עד יום שלישי 07-05/דצמבר/10 כח' - ל' כסלו

מחזור ב' מיום שלישי ו' חנוכה עד חמישי 09-07/דצמבר/10 ל' כסלו - ב' טבת

מחזור ג' מיום חמישי 'זאת חנוכה' עד מוצ"ש 11-09/דצמבר/10 ב' -ד' טבת

זכאי 'חי כפלים' לילה ראשון חינם זכאי 'מח כפלים' 2 לילות חינם

למצטרפים לשבוע שלם תינתן הנחה משמעותית

בכל יום עזיבה של מחזור תינתן אפשרות שהייה במהלך היום במתקני המלון.

ואפשרות לארוחת ערב במחיר מוזל.

להרשמה ולפרטים: 03-6777779 בין השעות: 08:00 - 16:00